

Ο Σταυρός της ευθύνης

/ Γνώμες

Του Ηλία Λιαμή, Σύμβουλο Ενότητας Πολιτισμού

Σε μια εποχή, όπου κανείς δεν είναι απόλυτα αθώος και κανείς απόλυτα ένοχος, αυτό που φαίνεται να μας λείπει τραγικά είναι η ανάληψη της προσωπικής ευθύνης. Όταν μια ολόκληρη κοινωνία ξέρει να ενεργοποιεί αυτοματισμούς, για να υποδείξει μονίμως τον «άλλον» ως πηγή όλων των δεινών, αλλά στερείται και την παραμικρή ικανότητα αυτομεμψίας, είναι σχεδόν μοιραίο να προετοιμάζει τους νέους ανθρώπους για μια ζωή χωρίς ελπίδα προσωπικής αλλαγής, ακριβώς διότι τους αφήνει παντελώς απροπόνητους για κάθε απόπειρα μετανοίας, ακριβώς διότι, κάθε τέτοιος δρόμος έχει πάντα ως αφετηρία το «φταίω» και τέλος διαδρομής το «ήμαρτον».

Είναι πολλές φορές, που ο Χριστιανισμός έχει κατηγορηθεί για παθητικότητα, ακόμη και για ηττοπάθεια. Η αιτία είναι διπλή: πρώτα, το πνεύμα των καιρών, το πνεύμα της δύναμης, της επιβολής και της αποθέωσης του ισχυρότερου που είναι

μοιραίο να χλευάζει τους πιστούς ενός Θεού θυσίας, αιμόφυρτου πάνω στον Σταυρό, ηττημένου για τα μάτια του κόσμου, Θεού «αντιστάρ» για εκπομπές που αναζητούν τα νούμερα τηλεθέασης σε γαργαλιστικές αποκαλύψεις, φτηνές ατάκες και δήθεν αναλύσεις αφόρητης επιφανειακότητας.

Υπάρχει όμως και κάτι δεύτερο, που έχει να κάνει με μια παρεξήγηση, μάλλον με μια παράλειψη εκ μέρους των Χριστιανών: Το πνεύμα της θυσίας, που πρώτος δίδαξε ο Χριστός και που αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της **χριστιανικής πνευματικότητας**, δεν αποτελεί καρπό μιας παθητικής αγάπης, αλλά μιας ενεργητικής ευθύνης. Ο Σταυρός στον ώμο του Θεανθρώπου, δεν προήρθε μόνο από την επιθυμία Του να αγαπήσει, αλλά και από την αποφασιστικότητά Του να αναλάβει την ευθύνη της αγάπης Του, ερχόμενος σε κάθετη αντίθεση με τη νοοτροπία και τοις πρακτικές του κόσμου τούτου. Αυτή είναι η έννοια της μάχαιρας, με την οποίαν προετοίμασε τους Μαθητές Του, η οποία, μπορεί να μην έχει χαρακτηριστικά της ωμής και απάνθρωπης κοσμικής βίας, απαιτεί όμως αυξημένο ηρωισμό, προσήλωση στο τελικό όραμα μιας καλύτερης κοινωνίας και ασκητική περιφρόνηση των ποικίλων θελγήτρων αυτού του κόσμου.

Δυστυχώς για τα νέα παιδιά μας, δεν υπάρχει χώρος, όπου να διδάσκεται η αγαπητική ευθύνη. Όποιο σχολείο ή όποια οικογένεια διδάσκουν υπευθυνότητα, συνήθως δεν έχουν επαφή με πίστη και αγάπη χριστιανική, οπότε η υπευθυνότητα καταλήγει να είναι ένα ακόμη καθήκον. Αντίθετα, σε χώρους θρησκευτικούς, η πνευματική ζωή, κλεισμένη συνηθέστατα σε μια διάσταση ατομικής σωτηρίας, βάζει σε δεύτερη μοίρα την κοινωνική -γιατί όχι, εκκλησιαστική- ευθύνη, οπότε η αγάπη ευτελίζεται σε γλυκερό συναισθηματισμό, χωρίς τον δυναμισμό της αποστολής, που δεν διαφέρει από την ουσιαστική ιεραποστολή.

Ανάμεσα στα δύο αυτά άκρα, η μέρα της Σταυροπροσκύνησης, στο κέντρο ακριβώς της **Σαρακοστής**, μπορεί και πρέπει να αποτελέσει ημέρα κουράγιου, δύναμης, παρηγοριάς, ανανέωσης προσανατολισμού και συνειδητοποίησης του τι μας διαφοροποιεί από τον κόσμο. Ο συνειδητός Χριστιανός αγαπά τον κόσμο με τρόπο δυναμικό και αγωνιστικό και αγωνίζεται για τον κόσμο με τρόπο αγαπητικό, ανανεώνοντας διαρκώς τα αποθέματά του μέσω της σχέσης του με Εκείνον που πήρε στους ώμους Του την αποτυχία του κόσμου, μετατρέποντας τους ευγενέστερους πόθους του σε ρεαλιστική ελπίδα.

Πηγή: pemptousia.gr